

Olsztyn 1 lipca 2025 r.

PS-VI.431.1.12.2025.IG

Szanowna Pani

Aneta Markowska

Dyrektor

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie

kierująca Domem dla Dzieci „Zgoda” w Olsztynku,

ul. Sienkiewicza 26

11-015 Olsztynek

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Domu dla Dzieci „Zgoda” w Olsztynku, ul. Sienkiewicza 26, 11-015 Olsztynek. W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli Jednostką kierowała p. Aneta Markowska, która stanowisko dyrektora objęła z dniem 19 lutego 2024 r. W badanym okresie Jednostką kierował ponadto pan Arkadiusz Paturej, który pełnił funkcję dyrektora PCPR w Olsztynie do 31 stycznia 2024 r., jednakże z powodu usprawiedliwionej nieobecności w pracy nie wykonywał swoich obowiązków od 18 października 2023 r. W tym czasie, na mocy pełnomocnictwa oraz upoważnień Zarządu Powiatu Olsztyńskiego, Jednostką kierowała pani Aneta Markowska.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

Iwona Czmochowska – główny specjalista, legitymacja służbowa nr 39/2019, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, oraz

Iwona Gnidzińska – główny specjalista, kierująca zespołem pracowników, legitymacja służbowa nr 57/2024, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.429.2025 z 7 maja 2025 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: Kontrolę rozpoczęto w dniu 26 maja 2025 r. i zakończono w dniu 29 maja 2025r. Kontrola została odnotowana w książce kontroli Jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 7 w 2025 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: Planowanie i realizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem;
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49) – dalej jako ustawa wrispz, m.in. w świetle przepisu art. 122a ustawy wrispz oraz:

- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem,
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 poz. 2809) – zwanej dalej KRiO.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

W treści ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka / Dom / Jednostka – co oznacza: Dom dla Dzieci „Zgoda” w Olsztynku,
2. PCPR / Centrum – co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie,
3. Domy dla Dzieci – co oznacza: placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące w strukturze PCPR: Dom dla Dzieci „Pod Skrzydłami” w Olsztynku, Dom dla Dzieci „Zgoda” w Olsztynku, Dom dla Dzieci im. M. Lengowskiego w Gryźlinach oraz Dom dla Dzieci „Keja” w Biskupcu,
4. Dyrektor – co oznacza: Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, panią Anetę Markowską,
5. poprzedni Dyrektor – co oznacza: poprzedniego Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, pana Arkadiusza Patureja,
6. Zastępca Dyrektora – co oznacza: Zastępcę Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, panią Jolantę Guszczanowską,
7. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie,
8. wykaz kadry – co oznacza: Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą, sporządzony przez PCPR,
9. wychowawcy – co oznacza: starszego wychowawcę koordynatora – Lidera, starszych wychowawców koordynatorów, starszych wychowawców, młodszego wychowawcę – zatrudnionych do realizacji zadań w Domu,
10. wykaz dzieci – co oznacza: Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
11. Rejestr – co oznacza: Rejestr Sprawców Przepisów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
12. diagnoza / diagnoza psychofizyczna – co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
13. plan / plan pomocy – co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wrispz oraz § 15 rozporządzenia,
14. karta / karta pobytu – co oznacza: kartę pobytu dziecka, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2

rozporządzenia,

15. zespół – co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135-138 ustawy wrispz,
16. ocena / okresowa ocena – co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wrispz,
17. IPU – co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wrispz,
18. ops – co oznacza: ośrodek pomocy społecznej,
19. kieszonkowe – co oznacza kwotę do własnego dysponowania przez wychowanków, o której mowa w § 18 ust 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej,
20. trener TUS – co oznacza osobę prowadzącą zajęcia treningu umiejętności społecznych w ramach projektu pn. „Piecza zastępcza w Powiecie Olsztyńskim. PROFESJA Z MISJĄ” – współfinansowanego ze środków Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur 2021-2027 Priorytet 9: Włączenie i integracja EFS+.

Ustaień kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji (w tym dokumentów powstałych przed 1 stycznia 2024 r., a mających wpływ na działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą), informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora oraz Wicedyrektora, rozmów przeprowadzonych z wychowankami oraz oględzin pomieszczeń Placówki.

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest publiczną całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego, przeznaczoną dla 14 wychowanków, prowadzoną przez Powiat Olsztyński. Zgodnie z art. 93 ust. 3a ustawy wrispz od 1 stycznia 2020 r. funkcjonuje ona w strukturze PCPR. Ustalono, że Dom nie posiada odrębnego regulaminu organizacyjnego, w badanym okresie działań w oparciu o:

- *Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie*, przyjęty Uchwałą Nr VI/95/2019 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie połączenia Domu dla Dzieci „Zgoda” w Olsztynku, Domu dla Dzieci „Pod Skrzydłami” w Olsztynku, Domu dla Dzieci im. Michała Lengowskiego w Gryźlinach i Domu dla Dzieci „Keja” w Biskupcu z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie **/akta kontroli str. 1-3/**,
- *Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie*, przyjęty Uchwałą Nr 258/2/2023 Zarządu Powiatu w Olsztynie z dnia 17 października 2023 r. **/akta kontroli str. 4-69/**.

Zgodnie z zapisami § 18 ust.1 Regulaminu Domem zarządza Dyrektor PCPR, przy pomocy powołanego Zastępcy Dyrektora oraz Wychowawcy – Lidera Domu.

W opinii Kontrolujących zasadne jest sporządzenie dla Domu odrębnego regulaminu organizacyjnego, gdyż kontrolowana Jednostka posiada odrębne zezwolenie, a w Centralnym Rejestrze Pieczy Zastępczej, o którym mowa w art. 38 d ustawy wrispz, wpisana jest jako oddzielna

placówka opiekuńczo-wychowawcza.

W okresie objętym kontrolą w Domu obowiązywał ponadto:

- *Regulamin przyznawania i wypłacania kieszonkowego wychowankom Domu dla Dzieci z Powiatu Olsztyńskiego z dnia 01.01.2020 r., aneksowany dnia 06.02.2020 r. /akta kontroli str. 70-73/,*
- *Regulamin przyznawania i wypłacania kieszonkowego wychowankom Domów dla Dzieci z Powiatu Olsztyńskiego, wprowadzony Zarządzeniem Nr 335/2024 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie z dnia 25.09.2024 r. w sprawie zasad przyznawania miesięcznej kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dziecko, tzw. kieszonkowego, obowiązujący od 1.06.2024 r., aneksowany dnia 07 stycznia 2025 r. /akta kontroli str. 74-79/.*

W związku z faktem, iż od 1 czerwca 2024r. zaczęła obowiązywać nowa minimalna kwota kieszonkowego tj. 45,51 zł, zespołowi kontrolnemu przedstawiono listy wypłat kieszonkowego za miesiąc czerwiec 2024r., wraz z aneksem potwierdzającym dokonania wyrównania wypłaty z kwoty 15 zł do kwoty 46 zł.

Kontrolujący nie wnieśli uwag, innych niż wyrażona powyżej, do treści przedłożonych dokumentów organizacyjnych kontrolowanej Jednostki.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Ustalono, że do 31 stycznia 2024 r. na stanowisku dyrektora PCPR zatrudniony był pan Arkadiusz Paturej, w wymiarze 1 etatu, który z powodu usprawiedliwionej nieobecności w pracy nie wykonywał swoich obowiązków od dnia 18 października 2023 r. Od tego dnia, na podstawie pełnomocnictw oraz upoważnień Zarządu Powiatu Olsztyńskiego, PCPR w Olsztynie kierowała pani Aneta Markowska, zatrudniona w wymiarze 1 etatu, która z dniem 19 lutego 2024 r. objęła stanowisko Dyrektora PCPR **/akta kontroli str. 80-85/**. W kontrolowanym okresie Domem kierował zatem Dyrektor przy pomocy Zastępcy Dyrektora.

Zgodnie z Wykazem kadry przedłożonym kontrolującym, w badanym okresie na stanowiskach pracowników pedagogicznych, poza Dyrektorem oraz Zastępcą Dyrektora, do realizacji zadań w Domu zatrudniano:

- starszego wychowawcę/koordynatora – Lidera – 1 osoba, zatrudniona w wymiarze 1 etatu,
- starszych wychowawców /koordynatorów – 3 osoby, zatrudnione w wymiarze 3 etatów,
- wychowawcę/ lidera – 1 osoba, zatrudniona w wymiarze 1 etatu, świadcząca pracę do dnia 30.04.2025r.
- młodszych wychowawców – 4 osoby, zatrudnione w wymiarze 1 etatu każda z nich, w tym jedna osoba świadcząca pracę do dnia 31.12.2024r.,
- psychologów – 7 osób łącznie, z czego 3 osoby zatrudnione w wymiarze 1 etatu, jedna w wymiarze ¼ etatu świadcząca pracę do 12 lipca 2024r., 3 osoby w wymiarze 3/4 etatu, z czego jedna świadcząca pracę do 31.03.2025r., którzy w ramach wskazanego wymiaru czasu pracy wykonywali również zadania na rzecz PCPR, w tym pozostałych Domów dla Dzieci.
- Trener TUS – 1 osoba w ramach projektu pn. „Piecza Zastępcza w Powiecie Olsztyńskim.

PROFESJA Z MISJĄ”.

Ponadto na umowę zlecenie zatrudniony był również korepetytor oraz 2 trenerów, którzy realizowali działania na rzecz wychowanków Domu oraz pozostałych Domów dla Dzieci.

Kwalifikacje poprzedniego Dyrektora i jego Zastępcy oraz spełnianie przez nich wszystkich wymogów określonych w art. 97 ust. 3 pkt. 1-6 ustawy wripsz, zostały zweryfikowane podczas kontroli Jednostki przeprowadzonej w dniach 17-18 listopada 2022 r. i opisane w wystąpieniu pokontrolnym nr PS-VI.431.1.42.2022.SM z dnia 19 grudnia 2022 r.

Kwalifikacje obecnego Dyrektora oraz spełnianie przez niego wszystkich wymogów określonych w art. 97 ust. 3 pkt. 1-6 ustawy wripsz, zostało zweryfikowane podczas kontroli problemowej w Domu dla Dzieci „Pod Skrzydłami” w Olsztynku, przeprowadzonej w dniach 14-18 października 2024 r. i opisane w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 19 grudnia 2024 r. PS-VI.431.1.24.2024.MP. Z uwagi na fakt, iż podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w Placówce w dniach 11 i 12 sierpnia 2022 r. weryfikowano dokumentację osobową pracowników pedagogicznych z wykazu kadry pod poz. 4, 5, 6, 7, 8, i opisano je w wystąpieniu pokontrolnym nr PS-VI.431.1.26.2022 odstąpiono od jej ponownego sprawdzania. Kwalifikacje pracowników z wykazu kadry pod poz. 11,14,15,16,17,18,20,21,22 zweryfikowano podczas kontroli problemowej w domu dla Dzieci im. Lengowskiego w Gryżlinach, przeprowadzonej w dniach od 8 do 11 kwietnia 2025 r. i opisano je w wystąpieniu pokontrolnym nr PS-VI.431.3.6.2025.WS.

W toku kontroli zweryfikowano spełnianie wymogów kwalifikacyjnych przez pracowników pedagogicznych z wykazu kadry pod poz. 9, 10, 12, 13, 19, 23. Stwierdzono, że wychowawcy oraz psycholodzy i trener TUS spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 pkt 1,3,4 ustawy wripsz dotyczące kwalifikacji oraz warunki dookreślone w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wripsz – potwierdzające, że nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest i nie była im zawieszona ani ograniczona, nie byli zobowiązani do alimentacji na rzecz innych osób, nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono ponadto, że zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 6 ustawy wripsz (w przypadku Dyrektora i Zastępcy Dyrektora) oraz art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wripsz (w przypadku pozostałych pracowników), osoby te posiadały aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, iż są zdolne do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art. 7b ust. 2 ustawy wripsz, informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru sprawdza i potwierdza pracodawca. Stosownie do przepisów 7b ust. 1 ustawy wripsz i art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. 2024 poz. 560 ze zm.) pracodawca winien zweryfikować daną osobę w Rejestrze przed nawiązaniem z nią stosunku pracy. Natomiast w odniesieniu do osób zatrudnionych przed dniem wejścia w życie zmian do ustawy wripsz, pracodawca obowiązek ten winien wypełnić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tychże zmian, tj. od 1 lutego 2023 r. do 31 lipca 2023 r., o czym stanowi art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022, poz. 2140).

Na podstawie przedłożonych kontrolującym wydruków stwierdzono, że prawidłowo dokonano weryfikacji i potwierdzenia, że pracownicy pedagogiczni nie figurują w Rejestrze.

3. Dane dotyczące wychowanków

Kontrolowana Jednostka jest Placówką opiekuńczo–wychowawczą typu interwencyjnego. Zgodnie z art. 103 ust 1 ustawy wrispsz jej zadaniem jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest zobowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki.

W myśl art. 103 ust. 2 ustawy wrispsz do Placówki dziecko przyjmuje się:

- 1) na podstawie orzeczenia sądu;
- 2) w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną;
- 3) na wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej lub umieszcza się dziecko w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Dyrektor przedłożył kontrolującym wykaz dzieci, stanowiący wyciąg z ewidencji dzieci prowadzonej przez Jednostkę, zgodnie z § 17 ust 5 rozporządzenia **/akta kontroli str. 86-92/**. Z wykazu dzieci wynika, że na dzień rozpoczęcia kontroli w Placówce umieszczonych było 15 wychowanków, z czego na co dzień przebywało w niej 14, gdyż 1 wychowanek był na leczeniu w szpitalu psychiatrycznym. Na podstawie postanowienia sądu zgodnie z art.103 ust 2 ustawy wrispsz w dacie kontroli w Domu przebywało 8 wychowanków, natomiast w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w Jednostce przebywało 7 wychowanków. W okresie objętym kontrolą do Placówki nie przyjęto dziecka doprowadzonego przez policję lub straż graniczną **/akta kontroli str. 93/**.

Z wykazu dzieci wynika, że w Placówce przebywało 3 dzieci poniżej 10 roku życia. Ustalono, że jedno z nich zostało umieszczone w Domu wspólnie ze starszym rodzeństwem. Zezwala na to art. 95 ust. 2 ustawy wrispsz, zgodnie z którym umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia w placówce opiekuńczo–wychowawczej jest możliwe w przypadku, gdy w umieszczona jest w niej także matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. W przypadku dwojga wychowanków wystąpiła konieczność pilnego zabezpieczenia ich dobra poprzez umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej, ponieważ żadna z rodzin zastępczych, ze względu na ich stan zdrowia, nie wyraziła zgody na przyjęcie.

Art. 103 ust. 9 ustawy wrispsz wskazuje, że dziecko poniżej 10. roku życia, przyjęte do placówki, opiekuńczo–wychowawczej typu interwencyjnego zostaje niezwłocznie przeniesione do jednej z rodzinnych form pieczy zastępczej. Zastępca Dyrektora wyjaśniła, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dokłada wszelkich starań, aby dzieci zostały umieszczone w rodzinnej formie pieczy zastępczej niezwłocznie po wyrażeniu gotowości przez rodzinę zastępczą. Poszukiwania rodzin dotyczą terenu całego kraju **/akta kontroli str. 94/**.

Na dzień rozpoczęcia kontroli w Domu nie przebywał żaden pełnoletni wychowanek. W badanym okresie usamodzielniało się 2 wychowanków, 8 wychowanków powróciło do rodziny biologicznej, żadne dziecko nie zostało przysposobione, 2 wychowanków zostało przeniesionych do rodzinnej pieczy zastępczej, 20 wychowanków zostało przeniesionych do placówek opiekuńczo-

wychowawczych typu socjalizacyjnego/**akta kontroli str. 95-96/**.

Zgodnie z zapisami art. 103 ust.6 ustawy w sprawie pobytu dziecka w placówce interwencyjnej, nie może trwać dłużej niż 3 miesiące. Z analizy dokumentacji wynikało, że 12 wychowanków przebywało w placówce powyżej 3 miesięcy. Zezwala na to art.103 ust. 7. w/w ustawy, który mówi, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach okres, o którym mowa w ust. 6, może zostać przedłużony do zakończenia trwającego postępowania sądowego o:

- 1)powrót dziecka do rodziny;
- 2)przysposobienie;
- 3)umieszczenie w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym Zastępca Dyrektora PCPR w Olsztynie poinformowała, że „*W domu dla Dzieci „ Zgoda” w Olsztynku dzieci umieszczone w trybie zabezpieczenia tymczasowego przebywają do czasu podjęcia przez Sąd ostatecznej decyzji. Po obligatoryjnych Zespołach ds. Okresowej oceny Sytuacji Dziecka do Sądów przesyłane są karty zasadności pobytu dziecka w placówce, zawierające informacje o aktualnej sytuacji dziecka, niezbędne do podjęcia decyzji dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy instytucjonalnej bądź powrotu do rodziny biologicznej. Ze względu na złożoność spraw – toczące się jednocześnie sprawy rozwodowe, prokuratorskie postępowania, znacznie wydłużają się pobyty dzieci w placówce interwencyjnej. Dyrektor oraz wychowawcy sprawujący indywidualną opiekę nad dziećmi prowadzą rozmowy telefoniczne z sędziami odnośnie ustalenia terminu posiedzenia Sądu w sprawie podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej dziecka i jego rodziny*”/**akta kontroli str. 97 /**. Biorąc pod uwagę powyższe, kontrolujący przyjęli wyjaśnienie Dyrektora Placówki w tym zakresie.

Z wykazu dzieci wynika, że:

- 6 wychowanków posiadało orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej z czego 4 o potrzebie kształcenia specjalnego,
- 14 wychowanków korzystało ze wsparcia różnych specjalistów, z czego ze wsparcia psychologa w Domu – 10 wychowanków, ze wsparcia psychoterapeuty poza Placówką – 2 wychowanków, uczestnictwo w grupie terapeutyczno-rozwojowej – 3 wychowanków, uczestnictwo w zajęciach Treningu Umiejętności Społecznych – 5 wychowanków, 4 wychowankom zapewniono psychiatryczne wsparcie specjalistyczne /**akta kontroli str. 86-92 /**.

Z informacji przedłożonych przez Dyrektora wynika, że w Placówce przebywają dzieci, które zostały rozdzielone z rodzeństwem. W 3 przypadkach przyczyną rozdzielenia dzieci był brak wystarczającej liczby wolnych miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej. Do rodzinnej pieczy zastępczej trafiły dzieci poniżej 5 roku życia. Jedno dziecko przed umieszczeniem w Placówce przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej wraz z rodzeństwem, po przeniesieniu do placówki dziecko pozostaje w stałym kontakcie telefonicznym z rodzeństwem /**akta kontroli str. 98-100/**.

4. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a) planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Jednym z dokumentów, w oparciu o który prowadzi się pracę opiekuńczo-wychowawczą

w Jednostce jest Plan Pracy Punktu Wychowawczego Dom dla Dzieci „Zgoda” na dany rok kalendarzowy, zatwierdzony przez Zastępcę Dyrektora /**akta kontroli str. 101-115**/.

Plan pracy określa:

- **obszary działania pracy placówki**, tj: wychowanie i opieka oraz zaspokajanie potrzeb wychowanków, zapewnienie odpowiedniego standardu wychowania i opieki, praca z rodziną dziecka, współpraca z instytucjami wspierającymi dziecko i jego rodzinę w celu poprawy sytuacji rodzinnej umożliwiającej jak najszybszy powrót dziecka do środowiska rodzinnego, organizacja czasu wolnego wychowanków oraz rozwijanie ich zainteresowań, przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia i przejęcia odpowiedzialności za własne postępowanie,
- **priorytety do osiągnięcia w danym roku**, tj: zapewnienie wychowankom niezbędnego wyposażenia osobistego, wzmacnianie poczucia wartości wychowanków, eliminowanie występujących problemów wychowawczych, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych, zapewnienie sukcesu szkolnego na miarę możliwości wychowanków, wzmacnianie poczucia własnej wartości wychowanków, współpraca z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę mającą na celu realizację działań uwzględnionych w planie pomocy dziecku oraz realizację ustawowych zadań placówki opiekuńczo-wychowawczej, przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia i przejęcia odpowiedzialności za własne postępowanie, organizacja czasu wolnego umożliwiającego rozwój zdiagnozowanych zainteresowań dzieci. Plan pracy uwzględnia również

- formy realizacji,
- środki realizacji,
- kryterium sukcesu,
- osoby odpowiedzialne za realizację działań.

Ponadto w Placówce sporządzano miesięczne plany pracy, w których określano datę, rodzaj organizowanych zajęć oraz wyznaczano osoby odpowiedzialne za ich organizację. Przykładowe miesięczne plany stanowią **akta kontroli str. 116-133**.

Zgodnie z Regulaminem, w Placówce prowadzi się ponadto, następującą dokumentację dotyczącą pracy Domu oraz wychowanków:

- księgę ewidencji wychowanków,
- książkę meldunkową,
- akta osobowe wychowanków,
- protokoły z posiedzeń zespołu oraz innych spotkań wychowawców i specjalistów dotyczących bieżących spraw wychowanków nie będących w kompetencji zespołu,
- książkę raportów z przebiegu dziennej i nocnej pracy Domu,
- plan pomocy dziecku,
- kartę pobytu wychowanka, uzupełnianą nie rzadziej niż co miesiąc,
- wykaz pracy indywidualnej z wychowankiem,
- wykaz ucieczek,
- wykaz wypłat kieszonkowego,
- wykaz odwiedzin dzieci,

- wykaz wydawania leków,
- karty wyposażenia wychowanków w odzież, obuwie, bieliznę oraz inne wyposażenie,
- karty okresowej i aktualnej oceny sytuacji dziecka z odbytych posiedzeń zespołu,
- półroczne sprawozdania z realizacji planu pomocy,
- kontrakt z wychowankiem pełnoletnim uwzględniający zasady jego dalszego pobytu,
- program usamodzielnienia wychowanka,
- diagnozę psychofizyczną,
- arkusz badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych,
- kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez specjalistę z opisem ich przebiegu.

Analiza dokumentacji wykazała, iż odzwierciedla ona realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych w Domu.

b) planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

Oceny wykonania przez kontrolowaną Jednostkę zadań w zakresie planowania i realizacji indywidualnej pracy z wychowankiem dokonano w oparciu o analizę dokumentacji 4 wychowanków, przebywających w Domu w dacie kontroli (pod poz. 1, 6, 8, 10 z wykazu dzieci).

▪ opracowanie diagnozy psychofizycznej

Zgodnie z § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną dziecka, niezwłocznie po jego przyjęciu do placówki opiekuńczo-wychowawczej. Stwierdzono, że w Placówce diagnozy psychofizyczne, co do zasady, sporządzali zatrudnieni w PCPR psychologowie. Poddane analizie diagnozy, zawierały wszystkie elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia **/akta kontroli str. 134-157/**. Opracowywano je dla każdego dziecka, niezwłocznie po jego przyjęciu do Placówki. Wyjątkiem była diagnoza wychowanki z wykazu dzieci pod poz. 6 **/akta kontroli str. 151-156/**. W wyniku analizy diagnozy stwierdzono, że została ona sporządzona 15 czerwca 2023 roku. Dziecko w pieczy przebywało w okresie od 15 maja 2023 r. do 29 września 2023 r.,. Ponownie na wniosek rodzica dziecko zostało umieszczone w Placówce 4 października 2023 r. wówczas diagnoza nie została sporządzona. Zastępca Dyrektora Placówki wyjaśniając przyczynę powyższego poinformował, że „ [imię i nazwisko dziecka z wykazu dzieci pod poz. 6]..... *przyjęta do Domu dla Dzieci „Zgoda” w Olsztynku w dniu 15.05.2023r. w trybie zabezpieczenia tymczasowego. Diagnoza psychofizyczna dziecka została sporządzona w dniu 15.06.2023 r., natomiast Plan pomocy dziecku sporządzono w dniu 20.06.2023 r. [imię dziecka] postanowieniem Sądu Rejonowego r. powróciła pod opiekę rodziców w dniu r., jednak mama złożyła wniosek do Sądu o ponowne umieszczenie [imię dziecka] w placówce w trybie zabezpieczenia. W dniu 04.10.2023 r. [imię dziecka] ponownie przyjęta do Domu dla Dzieci „Zgoda” w Olsztynku. Z uwagi na bardzo krótki czas pobytu w domu rodzinnym i ponowny powrót do placówki, nie sporządzano nowej Diagnozy psychofizycznej dziecka, ani Planu pomocy dziecku, ponieważ aktualne były te sporządzone przy pierwszym przyjęciudo placówki /akta kontroli str. 157/*. Kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienie.

▪ **poprawność sporządzania planu pomocy dziecku i jego realizacja**

Art. 100 ustawy wripsz stanowi, że praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej prowadzona jest zgodnie z planem pomocy dziecku. Pracę z dzieckiem organizuje wychowawca oraz realizuje zadania wynikające z planu pomocy dziecku, pozostając w stałym kontakcie z rodziną dziecka. Stosownie do zapisów § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia plan powinien być opracowany na podstawie diagnozy psychofizycznej, niezwłocznie po jej sporządzeniu oraz dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w § 8 rozporządzenia.

Ustalono, że każdemu wychowankowi opracowano plan pomocy, niezwłocznie po sporządzeniu mu diagnozy, na podstawie dostępnej dokumentacji jego dotyczącej. Ustalono, iż co do zasady plany pomocy były spójne z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/ orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdyż uwzględniały ujęte w nich wskazania **/akta kontroli str. 158-190 /**.

Badane plany pomocy dzieciom modyfikowane były terminowo, czyli nie rzadziej niż co pół roku, zgodnie z § 15 ust. 5 rozporządzenia, co do zasady po posiedzeniach zespołu, na których dokonywano okresowej oceny sytuacji dziecka (poza dzieckiem z wykazu dzieci poz. 10 – nie modyfikowano planu z powodu krótkiego okresu pobytu w Placówce tj. od 4 stycznia 2025 r.)

Zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia opracowując plan pomocy, stosownie do okoliczności, rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia i stopnia dojrzałości dziecka, uwzględnia się jego zdanie. Stwierdzono, że plany pomocy oraz modyfikacje, które poddano analizie, zawierały podpis dziecka, potwierdzający, że stosownie do art. 4a ustawy wripsz oraz § 15 ust. 2 rozporządzenia, uwzględniono jego zdanie podczas opracowania tego dokumentu.

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy wripsz plan pomocy dziecku winien być sporządzany i realizowany przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Z informacji uzyskanej od Zastępcy Dyrektora, jak również w wyniku analizy dokumentacji ustalono, że wsparciem asystenta rodziny objęci są rodzice 5 wychowanków. Rodziny nie objęte wsparciem asystenta rodziny współpracują z pracownikami socjalnymi odpowiadającymi za pracę w terenie, na którym rodziny zamieszkują **/akta kontroli str. 191/**. Poddane analizie plany uwzględniały daty ich sporządzenia oraz podpisy dziecka, wychowawcy, a także odpowiednio asystenta rodziny bądź pracownika socjalnego ops, co stanowi potwierdzenie, że realizowano ww. obowiązek.

Zgodnie z § 15 ust. 4 rozporządzenia plan pomocy opracowywany jest m.in. na podstawie analizy potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym oraz rozwoju edukacyjnego dziecka. Stwierdzono, że w planach uwzględniano wszystkie ww. sfery funkcjonowania dziecka.

Zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w planie pomocy określa się cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, uwzględniając w szczególności wiek dziecka, jego możliwości psychofizyczne, sytuację rodzinną i przebieg procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Z kolei § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia stanowi, że w planie pomocy dziecku wyznacza się cel

pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia. Stwierdzono, że w planach wskazywano jaki jest cel pracy z dzieckiem, określano też cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe. W planach wskazywano także terminy realizacji poszczególnych działań, osoby realizujące działanie oraz uwagi/efekty realizacji (ocena tego, co wymaga dalszej pracy lub zmiany metod).

Plany co do zasady były zindywidualizowane, dostosowane do potrzeb i sytuacji konkretnego dziecka. Cele, działania oraz terminy ich realizacji były skonkretyzowane.

▪ **prorowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia w Placówce dla każdego dziecka winno się prowadzić arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych, natomiast dla dziecka, które wymaga uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez pedagoga lub psychologa – kartę udziału w tych zajęciach wraz z opisem ich przebiegu.

Ustalono, że nie prowadzono arkuszy badań i obserwacji pedagogicznych oraz kart udziału w zajęciach z pedagogiem, gdyż w badanym okresie w Domu nie zatrudniano pedagoga.

Wychowankom, którym udzielano wsparcia psychologicznego, prowadzono *kartę udziału w zajęciach specjalistycznych*, zawierającą: datę i rodzaj zajęć, opis ich przebiegu, imię i nazwisko prowadzącego je psychologa **/akta kontroli str. 192-198/**.

Stwierdzono, że do stycznia 2025 r. w prowadzonych *arkuszach obserwacji psychologicznych* wychowanków, nie uwzględniano informacji o przeprowadzonych badaniach psychologicznych, nie prowadzono też osobnych arkuszy badań psychologicznych **/akta kontroli str. 199-201/**.

Z odpowiedzi Dyrektora na zapytanie o przyczynę powstania tej nieprawidłowości wynika, że w związku z włączeniem Domów dla Dzieci w strukturę PCPR, zmianie uległa organizacja pracy psychologów. W wyniku tych zmian wprowadzono zasadę, że psycholodzy nie przebywają na co dzień w Domach dla Dzieci tylko według potrzeb, zgłoszonych przez wychowanków, wychowawców oraz Liderów Domów dla Dzieci oraz Zastępcę Dyrektora. Poprzedni Dyrektor zdecydował, że psycholodzy pracowali zadaniowo, według konkretnych potrzeb wychowanków – psycholodzy PCPR otrzymywali od Zastępcy Dyrektora zlecenia (na przygotowanym druku) na działania psychologiczne (diagnozy, wsparcie psychologiczne i inne) skierowane do konkretnych wychowanków w poszczególnych Domach dla Dzieci. W związku z powyższym *arkusze obserwacji psychologicznych* sporządzano jedynie dla wychowanków, którym udzielano wsparcia na podstawie konkretnego zlecenia. Ponadto Dyrektor Placówki poinformował, iż: „(...) Po otrzymaniu instruktażu podczas przeprowadzonej kontroli w Domu dla Dzieci „Pod Skrzydłami” w Olsztynku w dniach 14-18 października 2024 r. wprowadzono zmiany: od miesiąca stycznia 2025 r. dla każdego dziecka przebywającego w Domu dla Dzieci prowadzone są karty obserwacji dziecka, zgodnie z zapisami § 17 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, a nie tylko dla wychowanków, którzy dotychczas byli objęci wsparciem psychologicznym, zgodnie ze zleceniem” **/akta kontroli str. 202-203/**.

Dyrektor, odnosząc się do braku prowadzenia arkuszy badań psychologicznych, które winny być

prorowadzone dla każdego wychowanka, poinformował, że: „Do w/w dokumentu [arkuszy obserwacji psychologicznych] *nie wpisywano jakie badania psychologiczne przeprowadzono u danego dziecka, gdyż ta informacja odnotowana jest w dokumentacji psychologów. Ponadto wypisana dokumentacja dotycząca zastosowanych badań/testów/innych każdy psycholog posiada w swojej dokumentacji, m.in: wszelkie arkusze testowe badań, którymi badał dziecko sporządzając diagnozę psychofizyczną dziecka. Po dokonany instruktazu podczas kontroli w Domu dla Dzieci „Keja” w Biskupcu w dniach 11-14 luty 2025 r. wprowadziliśmy w dniu 14 lutego zmianę nazwy arkusza zgodnie z zapisami rozporządzenia tj. na arkusz badań i obserwacji psychologicznych oraz psychologowie w tym miejscu wpisują oprócz obserwacji dziecka, również badania jakie zastosowali w pracy z nim”* /akta kontroli str. 203/.

Zatem przyczyną powstania tej nieprawidłowości była niewłaściwa organizacja pracy, w tym w szczególności w zakresie prowadzenia przez psychologów obligatoryjnej dokumentacji dziecka wskazanej w rozporządzeniu. Poza formalnym brakiem wymaganych arkuszy nie stwierdzono innych skutków tej nieprawidłowości.

W związku podjęciem już działań, mających na celu usunięcie nieprawidłowości czego przykładem są **akta kontroli str. 204-216** organ kontroli odstąpił od wydania zalecenia w zakresie prowadzenia *arkuszy obserwacji psychologicznych oraz odnośnie prowadzenia arkuszy badań psychologicznych.*

Ponadto osoba prowadząca zajęcia TUS prowadziła *karty udziału w zajęciach specjalistycznych* wychowankom korzystającym ze wsparcia. Karty te zawierały: datę i rodzaj zajęć, opis ich przebiegu, imię i nazwisko prowadzącego /akta kontroli str. 217-218/. Przedłożona kontrolującym dokumentacja prowadzona przez psychologów uwzględniała podejmowane przez nich działania w zakresie zaspokajania potrzeb wychowanków i udzielania im wsparcia specjalistycznego.

▪ **karty pobytu**

Zgodnie z § 17 ust. 1 i 4 pkt 1 rozporządzenia dla każdego dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej prowadzi się kartę pobytu dziecka, którą w przypadku placówki typu interwencyjnego, uzupełnia się nie rzadziej niż co dwa tygodnie. Ustalono, że karty pobytu zawierały elementy określone w § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia.

Ustalono, że prowadzono karty pobytu dla wszystkich wychowanków, których dokumentację poddano analizie. Kartę sporządzał, na każdy dwutygodniowy okres osobno, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka. Wpisy do kart pobytu dokonywano terminowo, czyli nie rzadziej niż co dwa tygodnie. Analiza kart pobytu wykazała, że zawierane w nich informacje, co do zasady odzwierciedlały sytuację i podejmowane wobec dziecka oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze oraz potwierdzały realizację działań ujętych w planach pomocy. Stwierdzono jednak, że w kartach pobytu dziecka z wykazu dzieci pod poz.1 w niewyczerpujący sposób dokonywano wpisów w miesiącach lipiec i sierpień 2024 r. /akta kontroli str. 219-226/.

W miesiącach tych dziecko przebywało na urlopowaniu u cioci. Wpisy w karcie pobytu za miesiąc lipiec były zdawkowe, brakowało informacji opisujących wychowanka w następujących obszarach:

- obszar funkcjonowania społecznego dziecka poza placówką. W okresie 1 lipca 2024 r. – 15 lipca 2024 r. stwierdzono tylko fakt, iż dziecko jest urlopowane do cioci, oraz że jest zadowolone

z pobytu u rodziny. Następny wpis tego obszaru za okres 16 lipca 2024 r. – 31 lipca 2024 r. stwierdzono, że dziecko jest urlopowane do ciotki, że pobyt przebiega bez zastrzeżeń oraz, że ciotka pozostaje w stałym kontakcie telefonicznym,

- w obszarze dotyczącym rozwoju dziecka ze szczególnym uwzględnieniem jego stanu emocjonalnego i samodzielności, wpisów dokonywano w dwóch różnych terminach nie uwzględniając samodzielności dziecka ani jego rozwoju emocjonalnego. W okresie 1 lipca 2024 r. – 15 lipca 2024 r. wpis zawierał jedynie informację, że dziecko jest urlopowane do ciotki oraz, że monitorowanie pobytu odbywa się poprzez kontakt telefoniczny z dzieckiem i z ciotką. Kolejny wpis tego obszaru z 16 lipca 2024 r. – 31 lipca 2024 r. był taki sam,

- w obszarze dotyczącym opisu współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny znajdowała się informacja identyfikująca ośrodek pomocy społecznej oraz dane pracownika socjalnego matki dziecka. W obszarze tym brakowało opisu w jaki sposób Placówka współpracuje z daną instytucją.

Dodatkowo w karcie pobytu dziecka w miesiącu sierpniu 2024 r. w każdym obszarze w dwóch różnych terminach znajdował się wpis mówiący o tym, iż wychowawca indywidualny znajdował się na urlopie. W związku z powyższym zapytano Zastępcę Dyrektora o przyczynę tej sytuacji. Z ustnych wyjaśnień Dyrektora, przyjętych do protokołu wynika, że *„Dziecko w okresie wakacyjnym przebywało na urlopowaniu u cioci. Przebieg urlopowania był monitorowany przez wychowawcę zastępującego wychowawcę indywidualnego oraz lidera. Natomiast nie zostało to ujęte w karcie pobytu dziecka. Dodatkowo zwracamy się z prośbą do OPS o monitorowanie sytuacji rodziny podczas pobytu dziecka. Nadmieniam, iż wychowawca [imię i nazwisko zastępującego wychowawcę indywidualnego dziecka] dnia skontrolowała urlopowanie [imię dziecka] osobiście w miejscu jego pobytu. Poprzednio monitorowano sytuację dziecka dnia r. przez wychowawcę [indywidualnego]”* /akta kontroli str. 227/. Powyższe znalazło potwierdzenie w prowadzonej przez wychowawców dokumentacji.

Karta pobytu dziecka winna być podstawowym dokumentem, w którym gromadzone są wszystkie informacje dotyczące całokształtu sytuacji i funkcjonowania dziecka i tym samym winna stanowić swoistą „historię” pobytu dziecka w Placówce. Jako główne źródło wiedzy na temat dziecka powinna być prowadzona w sposób jasny i wyczerpujący. Z uwagi na incydentalny charakter, w ramach bieżącego instruktażu omówiono zatem z Zastępcą Dyrektora konieczność rzetelniejszego uzupełniania kart pobytu, zgodnie z zakresem przewidzianym w rozporządzeniu w sposób nie budzący wątpliwości.

W Jednostce umożliwia się wychowankom systematyczny kontakt z rodziną i osobami bliskimi, którzy mogą ich odwiedzać w dni robocze oraz w weekendy, co potwierdziły dzieci podczas rozmów.

▪ okresowa ocena sytuacji dziecka

W Domu, zgodnie z art. 135 ustawy wripz, działał zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Art. 138 ust. 1 ustawy wripz wskazuje, że zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

Ustalono, iż w badanym okresie posiedzenia zespołu odbywały się terminowo, tj. nie rzadziej niż co pół roku (w Placówce nie przebywało dziecko poniżej 3 roku życia), tj.: 5 czerwca 2024 r. i 4 grudnia 2024 r.

Po posiedzeniu zespołu sporządzano dokumenty pn. *karta okresowej oceny sytuacji dziecka* oraz *karta zasadności pobytu dziecka w Placówce*. W *karcie okresowej oceny sytuacji dziecka* Zespół odnosił się do wszystkich aspektów (celów dokonywania oceny) wskazanych w art. 136 ustawy wrispz. Wnioski podjęte na posiedzeniu zespołu zawierał w *karcie zasadności pobytu dziecka w Placówce*, którą Placówka przekazywała następnie do właściwego sądu rodzinnego. Z posiedzenia zespołu sporządzano także protokół, wraz z listą osób i podpisami w nim uczestniczących **/akta kontroli str. 228-242/**. Z analizy dokumentacji wynika, iż w Placówce organizowane są również doraźne posiedzenia Zespołu ds. Okresowej oceny sytuacji dziecka. Odbywają się one głównie w celu ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka oraz stanu zdrowia i jego aktualnych potrzeb w związku z przyjęciem do Placówki. Z posiedzenia doraźnego Zespołu sporządza się również protokół oraz kartę okresowej oceny sytuacji dziecka **/akta kontroli str. 243-256/**.

Zgodnie z art. 4a ustawy wrispz podmioty realizujące zadania wynikające z ustawy wrispz, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, są obowiązane do jego wysłuchania, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają.

Ustalono, że w Domu fakt wysłuchania dziecka, w związku z dokonywaniem okresowej oceny jego sytuacji, dokumentowano w *karcie okresowej oceny sytuacji dziecka*, gdzie wychowankowie składali własnoręczny podpis, potwierdzając ten fakt.

Nadmienić należy, że nie wszystkie dzieci, z którymi zespół kontrolny przeprowadzał rozmowy stwierdziły, że są zapoznawane z wnioskami Zespołu. Kontrolujący w wyniku analizy dokumentów stwierdzili natomiast, że w aktach osobowych tych wychowanków znajdowały się podpisane oświadczenia wskazujące, iż są one zapoznawane z wnioskami Zespołu. W związku z powyższym poproszono Zastępcę Dyrektora o wyjaśnienie tej kwestii. Z wyjaśnień przekazanych przez Zastępcę Dyrektora wynika, że „*W Domu dla Dzieci „Zgoda” w Olsztynku dzieci są zapoznawane z założeniami Planu pomocy dziecku, jak również z ustaleniami dokonywanymi podczas posiedzeń Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka po sporządzeniu stosownej dokumentacji, podczas rozmowy z wychowawcą sprawującym indywidualną opiekę. Wychowawca w przystępny dla dziecka sposób omawia z wychowankiem założenia Planu pomocy i sposoby ich realizacji, jak również wnioski z Zespołu. Wychowanek potwierdza zapoznanie się z założeniami i wnioskami własnoręcznym podpisem na Planie Pomocy dziecku i Karcie okresowej Oceny Sytuacji Dziecka*” **/akta kontroli str. 257-258/**. Powyższe znalazło potwierdzenie w badanej dokumentacji. Zdaniem kontrolujących w ramach dobrych praktyk należałoby przed każdym posiedzeniem Zespołu przypominać dzieciom z jakiego powodu i w jakim celu odbywa się jego wysłuchanie, wyjaśniając jednocześnie co ma na celu dokonywanie okresowej oceny jego sytuacji.

c) planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym

Zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy wrispz osoba usamodzielniana, co najmniej rok przed osiągnięciem pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna

usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby. Stosownie do zapisów art. 145 ust. 4 ustawy w.r.p., osoba usamodzielniana, wraz z opiekunem usamodzielnienia, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, opracowuje indywidualny program usamodzielnienia, który następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Analizie poddano dokumentację wychowanka, który 13.08.2025y ukończył już 17 rok życia (pod poz. 10

w wykazie dzieci). Ustalono, że prawidłowo, tj. na rok przed osiągnięciem pełnoletności, wychowanek wskazał opiekuna usamodzielnienia, uzyskując jego pisemną zgodę na pełnienie tej funkcji. Opiekun usamodzielnienia został zaakceptowany przez Dyrektora PCPR w Olsztynie **/akta kontroli str. 259/**. Na dzień rozpoczęcia kontroli w Placówce nie było wychowanka, który ukończył bądź zbliżał się do ukończenia 18 roku życia, więc kontrolujący nie mieli możliwości sprawdzenia, czy terminowo tj. na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności opracowany został IPU takiego wychowanka.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W dniach 27,28 i 29 maja 2025 r., w celu zbadania jakości opieki zapewnianej przez kadrę Domu w ocenie dzieci, zespół inspektorów przeprowadził rozmowy z wychowankami, którzy byli obecni w Domu i wyrazili na to zgodę. Wyniki rozmów z 8 wychowanków stanowią **akta kontroli str. 260-267**. W stosunku do 3 dzieci, odstąpiono od standaryzowanych pytań i dostosowano rozmowy do ich wieku.

Wszyscy wychowankowie wskazali, iż umożliwia im się kontakt z rodziną lub osobami bliskimi, mogą odwiedzać członków rodziny i inne bliskie osoby, jak również osoby te mogą odwiedzać ich w Domu.

Wychowankowie, zapytani na czyją pomoc mogą liczyć w Domu i kto pomaga im w rozwiązywaniu problemów, głównie wskazywali wychowawców, w jednym przypadku wskazano wszystkich wychowawców.

Na pytanie „*Czy w Placówce zaspokajane są twoje potrzeby*”, wszyscy wychowankowie odpowiedzieli twierdząco. Wszyscy też stwierdzili, że czują się w Domu bezpiecznie i pozytywnie ocenili opiekę zapewnianą im w Domu. Jeden z wychowanków stwierdził że „*jest dużo dzieci, a wychowawców mało, mają oni dużo obowiązków*”.

Na pytania kontrolujących skierowane do 5 wychowanków (z pozostałymi wychowankami nie podjęto tego tematu z uwagi na ich wiek i stopień dojrzałości): „*Czy w Placówce podejmowane są działania mające na celu realizację planu pomocy dziecku?*” oraz „*Czy zostałeś/eś zapoznany z wnioskami zespołu do spraw okresowej sytuacji dziecka i udzielono Ci wyjaśnień w tym zakresie*” wynika, że 2 wychowanków, wie czym jest plan pomocy dziecku, oraz potwierdzili oni, że ich zdanie jest uwzględniane podczas jego tworzenia oraz zapoznawani są z wnioskami zespołu i mogą wyrazić swoje zdanie w tej sprawie. Natomiast 3 wychowanków powiedziało, że nie wie lub nie pamięta, o tym by były zapoznawane z wnioskami zespołu. Powyższe opisano w punkcie 4 wstąpienia w części dotyczącej okresowej oceny sytuacji dziecka.

6. Pozostałe ustalenia

W dniu 26 maja 2025 r. zespół inspektorów przeprowadził oględziny pomieszczeń Placówki (protokół z oględzin stanowi **akta kontroli str. 268-269**). W toku oględzin stwierdzono, że Placówka usytuowana jest na pierwszym piętrze trzykondygnacyjnego budynku w Olsztynku przy ul. Sienkiewicza 26 i składa się z:

- 4 pokoi mieszkalnych 1-osobowych - zamieszkałych przez 3 dzieci,
- 4 pokoi mieszkalnych 2-osobowych – zamieszkałych przez 6 dzieci,
- 1 pokoju mieszkalnego 2 – osobowego z łazienką w której znajduje się prysznic, wc, i umywalka, zamieszkałego przez 2 dzieci,
- 2 pokoi mieszkalnych 3-osobowych – zamieszkałych przez 4 dzieci,
- salonu połączanego z aneksem kuchennym stanowiącego miejsce spotkań i wypoczynku, wyposażonego w sofę, stół z krzesłami, komody, telewizor, aneks kuchenny wyposażony w meble oraz sprzęt AGD oraz stół z krzesłami, gdzie zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania, obróbki żywności oraz miejsce do wspólnego przygotowywania i spożywania posiłków,
- 2 łazienek w których znajdują się: prysznic, po 2 umywalki, wc, w jednej łazience znajduje się pralka,
- pokój i toaleta wychowawców,
- brudownik,
- w placówce znajdują się następujące pomieszczenia magazynowe do przechowania: art. chemicznych, pościeli i ręczników, artykułów żywnościowych, w którym znajdują się 3 lodówki i zamrażarka, magazyn z przyborami szkolnymi i kosmetykami,
- pomieszczenie pełniące funkcję pralni,
- siłownia z urozmaiconym sprzętem do ćwiczeń,
- na terenie zielonym wokół Placówki znajdują się: boisko do gry w piłkę, drewniana wiata stanowiąca miejsce spotkań i wypoczynku, siłownia zewnętrzna.

Stwierdzono, iż wszyscy wychowankowie (wykazani w wyciągu z ewidencji wychowanków) mają swoje łóżka, oraz przestrzeń do użytkowania, miejsce do przechowywania odzieży i miejsce do nauki. Pomieszczenia są właściwie oświetlone, a ich powierzchnia zapewnia swobodne korzystanie z wyposażenia. W opinii organu kontroli Placówka wymaga jednak bieżącego odświeżenia niektórych sanitariatów oraz pokoi sypialnych dzieci. Kontrolowana Jednostka posiada warunki lokalowe zgodne z obowiązującymi standardami, określonymi w § 18 ust. 3 pkt 1-5 rozporządzenia. Kontrolujący zwrócili jednak uwagę, iż w drzwiach wejściowych do łazienek wychowanków brakuje zamknięcia. W związku z powyższym poproszono Zastępcę Dyrektora o podanie przyczyny tego. Zastępca Dyrektora wyjaśniła że, *„W domu dla Dzieci „Zgoda” w Olsztynku znajdują się dwie łazienki bez zamknięcia drzwi wejściowych. Jedna jest do użytku dla chłopców, druga dla dziewcząt. W każdej łazience są kabiny wc z dodatkowymi drzwiami, prysznice znajdują się za ściankami i mają dodatkowo zastony prysznicowe. Brak zamknięć w drzwiach wejściowych wynika z obawy o bezpieczeństwo dzieci przebywających w placówce. Część dzieci jest niepełnosprawnych intelektualnie, samookaleczających się, po próbach samobójczych. Były sytuacje, gdy dzieci kilkakrotnie zamknęły się w łazienkach i nie potrafiły otworzyć zamknięcia. Doszło do siłowego otwarcia drzwi, co było dla dzieci negatywnym i bardzo*

stresogennym przeżyciem. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo dzieci, podjęto decyzję o wymontowaniu zamków z drzwiach wejściowych do łazienek”.

Kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienie, wskazując jednocześnie na potrzebę zapewnienia wychowankom większej intymności podczas korzystania z łazienek. W rozmowach dzieci potwierdziły, iż mają świadomość, że brak zamków w łazienkach jest spowodowany stanem zdrowia niektórych wychowanków, „*do łazienki każdy puka, nikt nie wchodzi podczas kąpieli i korzystania z toalety, nie przeszkadza mi brak zamknięcia, szanujemy swoją prywatność”*.”

UWAGI I WNIOSKI

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych wnioskować można, że w Placówce podejmowany był szereg działań opiekuńczych i wychowawczych, co do zasady adekwatnych do bieżących potrzeb wychowanków. Prowadzona praca opiekuńczo-wychowawcza była, na ogół, prawidłowo dokumentowana, nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

ZALECENIE POKONTROLNE

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

POUCZENIE

Stosownie do § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r., poz. 1477) do wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Kierownik kontrolowanej jednostki może w każdym czasie wycofać złożone do wystąpienia pokontrolnego zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpatrzenia.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Piotr Duda

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Zespół kontrolujących:

Iwona Czmochowska – główny specjalista.

Iwona Gnidzińska – główny specjalista